รายงานผลการพิจารณา
รายงานการพิจารณาศึกษา เรื่อง ความเป็นไปได้และกำหนดแนวทางบูรณาการการพัฒนาเพื่อให้เกิดโรงไฟฟ้าชุมชนจากขยะเพื่อความมั่นคงด้านพลังงานอย่างยั่งยืน
ของคณะกรรมาธิการการพลังงาน วุฒิสภา

กระทรวงมหาดไทย

พฤศจิกายน ๒๕๖๓

การรายงานผลการพิจารณาและดำเนินการตามข้อเสนอของคณะกรรมาธิการการพลังงาน วุฒิสภา
เรื่อง รายงานการพิจารณาศึกษา เรื่อง ความเป็นไปได้และกำหนดแนวทางบูรณาการการพัฒนา
เพื่อให้เกิดโรงไฟฟ้าชุมชนจากขยะเพื่อความมั่นคงด้านพลังงานอย่างยั่งยืน

****

ข้อเสนอแนะและมาตรการดำเนินการของคณะกรรมาธิการการพลังงาน วุฒิสภา

๑. ข้อเสนอแนะ

๑.๑ **ข้อเสนอแนะด้านนโยบาย**

- **ด้านการป้องกัน** ดำเนินการปลุกจิตสำนึกของประชาชนในการจัดการขยะตั้งแต่ต้นทาง
- **ด้านการแก้ไข** การคัดแยกเบื้องต้น ณ ต้นทาง และกำจัดโดยการเผา ฝังกลบ และนำไปผลิตเป็นพลังงาน โดยมีรูปแบบในการดำเนินการ ดังนี้
- Build-Operate-Transfer (BOT) ให้เอกชนเป็นผู้ลงทุนพัฒนาและดำเนินโครงการ และให้เอกชนถือกรรมสิทธิ์ความเป็นเจ้าของ ในสินทรัพย์จนสิ้นสุดระยะเวลาสัมปทาน
- Build-Own-Operate (BOO) ให้เอกชนจัดหาแหล่งเงินทุน ออกแบบ ก่อสร้าง ดำเนินการ และบำรุงรักษาสินทรัพย์ของโครงการ โดยเป็นเจ้าของทรัพย์สิน และดำเนินการให้บริการ ภายหลังจากก่อสร้างแล้วเสร็จ และไม่มีข้อกำหนดในการโอนย้ายสินทรัพย์กลับเป็นของรัฐภายหลังสิ้นสุดสัญญา

๑.๒ **ข้อเสนอด้านเทคโนโลยี** เลือกใช้เทคโนโลยีและมีขนาดที่เหมาะสมตามบริบทของแต่ละพื้นที่ ที่ทำให้การจัดการขยะเป็นมิตรกับสิ่งแวดล้อม และเป็นประโยชน์ต่อภาครัฐและภาคประชาชนของชุมชนในพื้นที่

๑.๓ **ข้อเสนอด้านสังคม** ชุมชนสมควรได้รับผลตอบแทนที่ทำให้เศรษฐกิจชุมชนดีขึ้น (Win Win Solution) คือ ชุมชนต้องมีรายได้จากกิจกรรมต่าง ๆ เพื่อสร้างความรู้ความเข้าใจ การมีส่วนร่วม การตัดสินใจการสนับสนุน การลดความขัดแย้ง และการเสริมสร้างเสถียรภาพให้กับโรงไฟฟ้าชุมชนจากขยะ

๑.๔ **ข้อเสนอด้านหน่วยงานที่เกี่ยวข้อง** คณะกรรมาธิการฯ เสนอคณะรัฐมนตรีเห็นชอบให้จัดตั้งศูนย์เฉพาะกิจในการบูรณาการการปฏิบัติเพื่อเพิ่มประสิทธิภาพประสิทธิผล เพื่อให้เกิดโรงไฟฟ้าขยะชุมชนเพื่อเศรษฐกิจฐานราก คือ “ศูนย์บริหารขยะและโรงไฟฟ้าขยะชุมชนเบ็ดเสร็จจังหวัด”

๒. มาตรการดำเนินการ

- จัดตั้ง “ศูนย์บริหารขยะและโรงไฟฟ้าขยะชุมชนเบ็ดเสร็จจังหวัด”
- ออกมาตรการเร่งด่วนหรือแก้ไขกฎระเบียบที่เกี่ยวข้องก่อนมีการจัดตั้งศูนย์ฯ
- การบริหารจัดการโรงไฟฟ้าขยะให้สามารถใช้เชื้อเพลิง Biomass ได้ ในกรณีไม่สามารถจัดหาหรือขาดแคลนขยะ ณ ห้วงเวลาหนึ่ง
- การจัดตั้งโรงไฟฟ้าชุมชนจากขยะ ต้องมีความเป็นหุ้นส่วนของชุมชนโดยใช้กองทุนหมู่บ้านซึ่งเป็นนิติบุคคลในการสร้างความเป็นหุ้นส่วนของชุมชน
- การจัดตั้งโรงไฟฟ้าชุมชนจากขยะให้คำนึงถึงแนวทางการกำจัด ณ แหล่งกำเนิด (Treat On Site) ควรตั้งอยู่ในแหล่งขยะ (บ่อขยะ) ทั้งบ่อขยะเดิม และ/หรือบ่อขยะที่จะเกิดขึ้นใหม่ รวมทั้งกำหนดมาตรการบังคับ หรือมาตรการจูงใจในการคัดแยกขยะ
- โรงไฟฟ้าขยะที่ตั้งในพื้นที่ชุมชน ควรเป็นโรงไฟฟ้าขยะชุมชนที่มีแนวทางและวัตถุประสงค์เช่นเดียวกับโรงไฟฟ้าชุมชนจากพลังงานทดแทนเพื่อเศรษฐกิจฐานราก
- จัดตั้งโครงการนำร่อง “ศูนย์บริหารขยะและโรงไฟฟ้าขยะชุมชนเบ็ดเสร็จจังหวัด” จำนวน ๑ - ๒ แห่ง
- รายละเอียดในการดำเนินการต่าง ๆ อาทิ การจัดตั้งศูนย์ฯ อำนาจหน้าที่ของศูนย์ฯ ระเบียบการปฏิบัติของศูนย์ฯ และ/หรือ การปรับแก้กฎหมาย และระเบียบต่าง ๆ จะดำเนินการในขั้นตอนการขอจัดตั้งโครงการนำร่อง “ศูนย์บริหารขยะและโรงไฟฟ้าขยะชุมชนเบ็ดเสร็จจังหวัด” ได้หลังจากรายงานผลการศึกษาฯ ฉบับนี้ได้รับอนุมัติให้ดำเนินการได้ต่อไป

หน่วยงาน	ผลการพิจารณา/การดำเนินการของหน่วยงาน
กระทรวงมหาดไทย (กรมส่งเสริมการปกครองท้องถิ่น, กรมโยธาธิการและผังเมือง, การไฟฟ้าส่วนภูมิภาค)	<u>ข้อเสนอแนะ</u> **๑.๑ ข้อเสนอแนะด้านนโยบาย** การจัดการขยะเป็นหน้าที่ขององค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น ตามกฎหมายจัดตั้งและกฎหมายที่เกี่ยวข้อง เช่น พระราชบัญญัติการสาธารณสุข พ.ศ. ๒๕๓๕ และพระราชบัญญัติรักษาความสะอาดและความเป็นระเบียบเรียบร้อยของบ้านเมือง (ฉบับที่ ๒) พ.ศ. ๒๕๖๐ และการที่องค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นจะดำเนินการด้วยวิธีใดเป็นอิสระขององค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นที่จะพิจารณาตามความเหมาะสม โดยกระทรวงมหาดไทยเป็นผู้สนับสนุนในทางวิชาการ กฎหมายและประสานงานกับหน่วยงานที่เกี่ยวข้องเพื่อขับเคลื่อนนโยบาย - **ด้านการป้องกัน** ดำเนินการปลุกจิตสำนึกของประชาชนในการจัดการขยะตั้งแต่ต้นทาง <u>**ความเห็น**</u> เห็นด้วยกับข้อเสนอของคณะกรรมาธิการฯ เพื่อให้การจัดการขยะมูลฝอยของประเทศมีการปฏิบัติการอย่างต่อเนื่อง และเป็นไปตามเป้าหมายของแผนแม่บทการบริหารจัดการขยะมูลฝอยของประเทศ (พ.ศ. ๒๕๕๙ – ๒๕๖๔) นโยบายของรัฐบาลและนายกรัฐมนตรีให้บังเกิดผลเป็นรูปธรรม กระทรวงมหาดไทยโดยกรมส่งเสริมการปกครองท้องถิ่น จึงได้ร่วมกับหน่วยงานที่เกี่ยวข้องจัดทำแผนปฏิบัติการ “แผนปฏิบัติการจัดการขยะมูลฝอยชุมชน “จังหวัดสะอาด” ประจำปี ต่อเนื่องตั้งแต่ ปี ๒๕๖๐มาถึงปัจจุบัน เพื่อเป็นกรอบและทิศทางการจัดการขยะมูลฝอยชุมชนของกระทรวงมหาดไทย โดยความร่วมมือจากส่วนราชการ ทั้งส่วนกลางและส่วนภูมิภาค กรุงเทพมหานคร และองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นทุกแห่ง อีกทั้งเป็นแผนปฏิบัติการให้จังหวัดและ องค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นนำไปปรับใช้ให้สอดคล้องกับบริบทสภาพปัญหาที่เกิดขึ้นของพื้นที่ และสามารถดำเนินการจัดการขยะมูลฝอยชุมชนได้อย่างถูกต้องและมีประสิทธิภาพ โดยกำหนดให้หมู่บ้าน/ชุมชนมีการจัดการขยะครบวงจรทั้ง ๓ ระยะ คือต้นทาง กลางทาง และปลายทาง ดังนี้ (๑) ระยะต้นทาง ให้ลดและคัดแยกขยะมูลฝอยในพื้นที่ตามหลัก ๓Rs หรือ ๓ ช. (ใช้น้อย ใช้ซ้ำ นำกลับมาใช้ใหม่) ผ่านรูปแบบกิจกรรมต่าง ๆ เช่น ธนาคารขยะ การหมักทำปุ๋ย วัสดุรีไซเคิล กองทุนขยะ ขยะแลกไข่หรือแลกสิ่งของ เป็นต้น (๒) ระยะกลางทาง การเก็บขนขยะ เช่น การกำหนดจุดนัดวันเวลาหรือสถานที่การเก็บขยะ พร้อมทั้งออกกฎหมายและระเบียบให้ท้องถิ่นกำหนดเวลานัดการเก็บขยะตามความเหมาะสมของปริมาณและพื้นที่ (๓) ระยะปลายทาง ส่งเสริมให้เกิดการรวมกลุ่มพื้นที่จัดการมูลฝอย (Clusters) ปัจจุบัน มีการรวมกลุ่มพื้นที่ (Clusters) จำนวน ๒๖๒ กลุ่ม และกระทรวงมหาดไทยได้มีแนวทางในการรวมกลุ่มองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น เพื่อให้การจัดการขยะมีประสิทธิภาพ โดยให้เอกชนมาร่วมทุนกับองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นเพื่อลดภาระงบประมาณของรัฐ และใช้เทคโนโลยีที่มีประสิทธิภาพในการกำจัดขยะให้หมดไป ทั้งแปรเป็นเชื้อเพลิงหรือเผาเป็นพลังงานไฟฟ้า (Waste to Energy) - **ด้านการแก้ไข** การคัดแยกเบื้องต้น ณ ต้นทาง และกำจัดโดยการเผา ฝังกลบ และนำไปผลิตเป็นพลังงาน โดยมีรูปแบบในการดำเนินการ ดังนี้ - Build-Operate-Transfer (BOT) ให้เอกชนเป็นผู้ลงทุนพัฒนาและดำเนินโครงการ และให้เอกชนถือกรรมสิทธิ์ความเป็นเจ้าของในสินทรัพย์จนสิ้นสุดระยะเวลาสัมปทาน

หน่วยงาน	ผลการพิจารณา/การดำเนินการของหน่วยงาน
	- Build-Own-Operate (BOO) ให้เอกชนจัดหาแหล่งเงินทุน ออกแบบ ก่อสร้าง ดำเนินการ และบำรุงรักษาสินทรัพย์ของโครงการ โดยเป็นเจ้าของทรัพย์สิน และดำเนินการให้บริการ ภายหลังจากก่อสร้างแล้วเสร็จ และไม่มีข้อกำหนดในการโอนย้ายสินทรัพย์กลับเป็นของรัฐ ภายหลังสิ้นสุดสัญญา **ความเห็น** เพื่อให้การกำจัดขยะในระยะปลายทางมีประสิทธิภาพ สามารถใช้เทคโนโลยีที่เหมาะสมในการกำจัดขยะให้หมดไป กระทรวงมหาดไทยจึงมีนโยบายในการส่งเสริมให้องค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น รวมกลุ่มพื้นที่ในการจัดการมูลฝอย (Clusters) เพื่อรวบรวมขยะให้มีปริมาณเพื่อสามารถกำหนดเทคโนโลยีในการกำจัดขยะที่เหมาะสมกับปริมาณขยะ และศักยภาพของพื้นที่ได้ ทั้งนี้ เนื่องจากปัจจุบันมีสถานที่กำจัดขยะแบบฝังกลบจำนวน ๒,๗๘๙ แห่ง ซึ่งเป็นการกำจัดอย่างถูกต้องตามหลักสุขาภิบาลจำนวน ๕๙๕ แห่ง ดังนั้น การรวมกลุ่มในการกำจัดขยะเป็นการลดจำนวนสถานที่กำจัดขยะที่ไม่ถูกต้องได้ด้วย โดยปัจจุบันมีการรวมกลุ่มพื้นที่ในการจัดการมูลฝอย (Clusters) ขององค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น จำนวน ๒๖๒ กลุ่ม แบ่งเป็น (๑) กลุ่มพื้นที่ขนาดใหญ่ (L) หมายถึง กลุ่มพื้นที่ขององค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น ที่มีปริมาณขยะมูลฝอยรวมกันแล้ว มากกว่า ๕๐๐ ตัน/วันขึ้นไป ปัจจุบันมีจำนวน ๑๑ กลุ่ม (๒) กลุ่มพื้นที่ขนาดกลาง (M) หมายถึง กลุ่มพื้นที่ขององค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น ที่มีปริมาณขยะมูลฝอยรวมกัน ตั้งแต่ ๓๐๐ - ๕๐๐ ตัน/วัน ปัจจุบันมีจำนวน ๑๑ กลุ่ม (๓) กลุ่มพื้นที่ขนาดเล็ก (S) หมายถึง กลุ่มพื้นที่ขององค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น ที่มีปริมาณขยะมูลฝอยรวมกันแล้วน้อยกว่า ๓๐๐ ตัน/วัน ปัจจุบันมีจำนวน ๒๔๐ กลุ่ม ซึ่งองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นเจ้าภาพ (Clusters) จะดำเนินการศึกษาความเหมาะสมของโครงการกำจัดขยะ ทั้งวิธีฝังกลบ ก๊าซชีวภาพ เผาด้วยพลังงานความร้อน แปลงเป็นเชื้อเพลิง รวมถึงผลิตเป็นพลังงานไฟฟ้า โดยส่งเสริมให้ภาคเอกชนเข้ามาร่วมทุน เพื่อลดภาระงบประมาณภาครัฐ และเอกชนมีความเชี่ยวชาญในการบริหารจัดการ โดยรูปแบบการลงทุนขึ้นอยู่กับผลการศึกษาขององค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นเจ้าภาพ (Clusters) ดังนี้ (๑) Build-Operate-Transfer (BOT) ให้เอกชนเป็นผู้ลงทุนพัฒนาและดำเนินโครงการ และให้เอกชนถือกรรมสิทธิ์ความเป็นเจ้าของในสินทรัพย์จนสิ้นสุดระยะเวลาสัมปทาน (๒) Build-Own-Operate-Transfer (BOOT) เป็นรูปแบบการให้สัมปทานที่รัฐให้สิทธิแก่เอกชนในการจัดหาแหล่งเงินทุน ออกแบบก่อสร้าง และดำเนินการให้บริการในช่วงระยะเวลาที่กำหนด (๓) Build-Own-Operate (BOO) ให้เอกชนจัดหาแหล่งเงินทุน ออกแบบก่อสร้าง ดำเนินการ และบำรุงรักษาสินทรัพย์ของโครงการ โดยเป็นเจ้าของทรัพย์สิน และดำเนินการให้บริการภายหลังจากก่อสร้างแล้วเสร็จ และไม่มีข้อกำหนดในการโอนย้ายสินทรัพย์กลับเป็นของรัฐภายหลังสิ้นสุดสัญญา

หน่วยงาน	ผลการพิจารณา/การดำเนินการของหน่วยงาน
	ทั้งนี้ กระทรวงมหาดไทยสนับสนุนให้ใช้รูปแบบการลงทุนแบบ BOT ก่อน โดยเน้นการดำเนินการบนพื้นที่สถานที่กำจัดขยะที่ใช้อยู่ในปัจจุบัน เนื่องจากการบริหารงานโดยภาครัฐอาจไม่คล่องตัวเท่าภาคเอกชน การให้เอกชนมาลงทุนก่อสร้างและเดินระบบจึงมีความคล่องตัวกว่า อย่างไรก็ตาม กรณี Build-Own-Operate (BOO) จะไม่มีข้อกำหนดในการโอนย้ายสินทรัพย์มาเป็นของภาครัฐเมื่อสิ้นสุดสัญญา จึงควรพิจารณาอย่างรอบคอบเพราะหากการดำเนินงานของเอกชนที่ผ่านมาเกิดปัญหาจะไม่สามารถแก้ไขกลับมาเป็นของภาครัฐเพื่อให้เอกชนรายใหม่ที่ดีกว่าเข้ามาเดินระบบแทนได้ ประกอบกับอุปสรรคหลักของการก่อสร้างโรงไฟฟ้าขยะ คือ การคัดค้านจากประชาชนในพื้นที่บริเวณรอบโรงไฟฟ้าขยะ โดยประเด็นหลัก คือ การรั่วไหลของขยะ และน้ำเสียจากขยะ ระหว่างขนย้ายขยะจากแหล่งฝังกลบมายังโรงไฟฟ้า ซึ่งส่งผลต่อสุขภาพและสิ่งแวดล้อมต่อชาวบ้านโดยรอบโรงไฟฟ้า ดังนั้น การให้ความรู้ความเข้าใจถึงข้อดี ข้อเสีย ของโรงไฟฟ้าขยะ เป็นแนวทางที่จะลดการต่อต้านจากประชาชนในพื้นที่และการมีส่วนรวมของประชาชนจะช่วยส่งเสริมการเกิดโรงไฟฟ้าชุมชนจากขยะมากขึ้น ในการคัดเลือกเอกชนที่มีประสบการณ์สร้างโรงไฟฟ้าและการบริหารจัดการโรงไฟฟ้ามาร่วมทุน ไม่ว่าในรูปแบบ Build-Operate-Transfer (BOT) หรือ Build-Own-Operate (BOO) จึงเป็นแนวทางที่ส่งเสริมให้การบริหารจัดการขยะและผลิตไฟฟ้ามีประสิทธิภาพ นอกจากนั้น ระยะเวลาการพิจารณาออกใบอนุญาตจากหน่วยงานราชการที่เกี่ยวข้อง ควรกำหนดระยะเวลาที่ชัดเจนและ จัดทำระบบการยื่น Online เพื่อลดระยะเวลาการจัดส่งเอกสาร และสามารถติดตามความก้าวหน้าของการพิจารณาออกใบอนุญาตได้ **๑.๒ ด้านเทคโนโลยี** เลือกใช้เทคโนโลยีและมีขนาดที่เหมาะสมตามบริบทของแต่ละพื้นที่ ที่ทำให้การจัดการขยะเป็นมิตรกับสิ่งแวดล้อมและเป็นประโยชน์ต่อภาครัฐและภาคประชาชนของชุมชนในพื้นที่ **ความเห็น** กระทรวงมหาดไทยได้มีประกาศกระทรวงมหาดไทย เรื่อง การจัดการมูลฝอย พ.ศ. ๒๕๖๐ ลงวันที่ ๑๘ ตุลาคม พ.ศ. ๒๕๖๐ กำหนดให้องค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นเจ้าภาพ (Clusters) จะดำเนินการศึกษาความเหมาะสมของโครงการกำจัดขยะ ทั้งนี้ หากจะมีการมอบหมายให้เอกชนดำเนินการหรือร่วมดำเนินการกำจัดมูลฝอยขององค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น ได้มีการกำหนดหลักเกณฑ์ วิธีการ และขั้นตอนไว้ ประกอบด้วยข้อเสนอด้านเทคโนโลยี และผลกระทบ ซึ่งครอบคลุมทั้งผลกระทบโดยตรงและโดยอ้อมจากการดำเนินการ ซึ่งต้องศึกษาสภาพพื้นที่ สภาพขยะการขนส่ง บริบทอื่นที่เกี่ยวข้อง เพื่อกำหนดเทคโนโลยีที่มีประสิทธิภาพสูงสุด รวมถึงกำหนดมาตรการป้องกันผลกระทบด้านสิ่งแวดล้อมตามรายละเอียดหัวข้อการศึกษาและวิเคราะห์ข้อเสนอ ๑๑ หลักเกณฑ์ที่ได้กำหนดไว้ ได้แก่ ๑) ที่ตั้งโครงการ ๒) กรรมสิทธิ์ที่ดิน ๓) เหตุผลความจำเป็นและขอบเขตของโครงการ ๔) ต้นทุนการดำเนินการในภาพรวม ๕) รูปแบบและระยะเวลาการมอบหมายให้เอกชนดำเนินการ ๖) ประมาณการผลตอบแทนด้านต่าง ๆ ๗) ผลกระทบซึ่งครอบคลุมทั้งผลกระทบโดยตรงและโดยอ้อมจากการดำเนินการ

หน่วยงาน	ผลการพิจารณา/การดำเนินการของหน่วยงาน
	๘) ความเสี่ยงที่เกี่ยวข้องและแนวทางการบริหารความเสี่ยง ๙) ความพร้อมขององค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นผู้จัดทำข้อเสนอโครงการ ๑๐) ความเหมาะสมด้านเทคนิค เทคโนโลยี ๑๑) การรับฟังความคิดเห็นของประชาชน **๑.๓ ข้อเสนอด้านสังคม** ชุมชนสมควรได้รับผลตอบแทนที่ทำให้เศรษฐกิจชุมชนดีขึ้น (Win Win Solution) คือ ชุมชนต้องมีรายได้จากกิจกรรมต่าง ๆ เพื่อสร้างความรู้ความเข้าใจ การมีส่วนร่วม การตัดสินใจการสนับสนุน การลดความขัดแย้ง และการเสริมสร้างเสถียรภาพให้กับโรงไฟฟ้าชุมชนจากขยะ **<u>ความเห็น</u>** ประกาศกระทรวงมหาดไทย เรื่อง การจัดการมูลฝอย พ.ศ. ๒๕๖๐ ลงวันที่ ๑๘ ตุลาคม พ.ศ. ๒๕๖๐ กำหนดให้องค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นเจ้าภาพ (Clusters) จะดำเนินการศึกษาความเหมาะสมของโครงการกำจัดขยะ ในการมอบหมายให้เอกชนดำเนินการหรือร่วมดำเนินการกำจัดมูลฝอยขององค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นโดยมีการกำหนดหลักเกณฑ์ วิธีการ และขั้นตอนไว้ ประกอบด้วยข้อเสนอด้านประมาณการผลตอบแทนด้านต่าง ๆ และการรับฟังความคิดเห็นของประชาชน ซึ่งภาคเอกชนต้องมีผลตอบแทนให้กับองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นหรือชุมชนตามความเหมาะสม มีการรับฟังความคิดเห็นของประชาชนในพื้นที่โครงการ นำข้อคิดเห็น ข้อเสนอแนะ ข้อกังวลจากประชาชนมาปรับปรุงโครงการให้เหมาะสม ตามรายละเอียดหัวข้อการศึกษาและวิเคราะห์ข้อเสนอ ๑๑ หลักเกณฑ์ในข้อย่อยที่ ๖) และ ๑๑) ๑.๔ **ข้อเสนอด้านหน่วยงานที่เกี่ยวข้อง** คณะกรรมาธิการฯ เสนอคณะรัฐมนตรีเห็นชอบให้จัดตั้งศูนย์เฉพาะกิจในการบูรณาการการปฏิบัติเพื่อเพิ่มประสิทธิภาพประสิทธิผล เพื่อให้เกิดโรงไฟฟ้าขยะชุมชนเพื่อเศรษฐกิจฐานราก คือ “ศูนย์บริหารขยะและโรงไฟฟ้าขยะชุมชนเบ็ดเสร็จจังหวัด” **<u>ความเห็น</u>** คณะรัฐมนตรีมีมติ เมื่อวันที่ ๑๖ มิถุนายน ๒๕๕๘ รับทราบแนวทางการบริหารจัดการขยะมูลฝอยของประเทศตามแนวทางที่กระทรวงมหาดไทยเสนอ ประกอบด้วย การรวมกลุ่มพื้นที่ในการจัดการขยะมูลฝอย (Clusters) การบริหารค่าใช้จ่ายในการกำจัดขยะมูลฝอย และการแก้ไขปรับปรุงข้อกฎหมายที่เกี่ยวข้อง โดยมีแผนแม่บทการบริหารจัดการขยะมูลฝอยของประเทศ (พ.ศ.๒๕๕๙-๒๕๖๔) ตามที่กระทรวงทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อมเสนอ เพื่อใช้เป็นกรอบและทิศทางในการดำเนินการแก้ไขปัญหาการจัดการขยะมูลฝอยของประเทศแล้ว ประกอบกับพระราชบัญญัติรักษาความสะอาดและความเป็นระเบียบเรียบร้อยของบ้านเมือง (ฉบับที่ ๒) พ.ศ. ๒๕๖๐ ได้กำหนดให้มีคณะกรรมการจัดการสิ่งปฏิกูลและมูลฝอยจังหวัดเพื่อทำหน้าที่ดังกล่าวแล้ว และประกาศกระทรวงมหาดไทย เรื่อง การจัดการมูลฝอย พ.ศ. ๒๕๖๐ ลงวันที่ ๑๘ ตุลาคม ๒๕๖๐ เพื่อกำหนดมาตรฐานและวิธีการในการเก็บ ขน และกำจัดมูลฝอย ตามอำนาจหน้าที่ให้แก่องค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น รวมถึงกำหนดแนวทางปฏิบัติในการมอบหมายเอกชนกำจัดขยะ โดยเฉพาะโรงไฟฟ้าขยะชุมชนด้วยแล้ว **๒. <u>มาตรการดำเนินการ</u>** - จัดตั้ง “ศูนย์บริหารขยะและโรงไฟฟ้าขยะชุมชนเบ็ดเสร็จจังหวัด” - ออกมาตรการเร่งด่วนหรือแก้ไขกฎระเบียบที่เกี่ยวข้องก่อนมีการจัดตั้งศูนย์ฯ

หน่วยงาน	ผลการพิจารณา/การดำเนินการของหน่วยงาน
	ความเห็น กระทรวงมหาดไทยได้ดำเนินการตามแนวทางการบริหารจัดการขยะมูลฝอยของประเทศที่คณะรัฐมนตรีมีมติเห็นชอบ เมื่อวันที่ ๑๖ มิถุนายน ๒๕๕๘ แล้ว โดยการปรับปรุงพระราชบัญญัติรักษาความสะอาดและความเป็นระเบียบเรียบร้อยของบ้านเมือง (ฉบับที่ ๒) พ.ศ. ๒๕๖๐ และออกประกาศกระทรวงมหาดไทย เรื่อง การจัดการมูลฝอย พ.ศ. ๒๕๖๐ ลงวันที่ ๑๘ ตุลาคม ๒๕๖๐ โดยกำหนดนโยบายให้องค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น รวมกลุ่มพื้นที่ในการจัดการมูลฝอย (Clusters) ซึ่งปัจจุบันมีการรวมกลุ่ม Clusters แล้ว จำนวน ๒๖๒ กลุ่ม และกำหนดแนวปฏิบัติในการมอบหมายเอกชนเข้ามาร่วมดำเนินการจัดการขยะ และกระทรวงมหาดไทยได้แต่งตั้งคณะกรรมการกลางจัดการสิ่งปฏิกูลและมูลฝอย /คณะกรรมการกลั่นกรองโครงการกำจัดมูลฝอยขององค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นที่มอบหมายให้เอกชนดำเนินการหรือร่วมดำเนินการกำจัดมูลฝอย และคณะกรรมการจัดการสิ่งปฏิกูลและมูลฝอยจังหวัด เพื่อแนะนำ สนับสนุนองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นในการดำเนินการตามอำนาจหน้าที่ในการจัดการขยะ ซึ่งปัจจุบันมีความก้าวหน้าในการพิจารณาโครงการกำจัดขยะเพื่อผลิตไฟฟ้าของ Clusters ในแต่ละจังหวัดแล้ว จึงไม่มีความจำเป็นต้องกำหนดนโยบายใหม่ที่ไม่แตกต่างกัน อนึ่งหากต้องการให้มีการบูรณาการการทำงานของหน่วยงานที่เกี่ยวข้องอย่างมีประสอทธิภาพก็สามารถดำเนินการได้ โดยคณะกรรมการกลาง จัดการสิ่งปฏิกูลและมูลฝอยที่แต่งตั้งตามพระราชบัญญัติรักษาความสะอาดและความเป็นระเบียบเรียบร้อยของบ้านเมือง (ฉบับที่ ๒) พ.ศ. ๒๕๖๐ - การบริหารจัดการโรงไฟฟ้าขยะให้สามารถใช้เชื้อเพลิง Biomass ได้ ในกรณีไม่สามารถจัดหาหรือขาดแคลนขยะ ณ ห้วงเวลาหนึ่ง **ความเห็น** พระราชบัญญัติรักษาความสะอาดและความเป็นระเบียบเรียบร้อยของบ้านเมือง (ฉบับที่ ๒) พ.ศ. ๒๕๖๐ และกฎหมายอื่นที่เกี่ยวข้อง กำหนดให้องค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นมีอำนาจหน้าที่ในการเก็บและขน กำจัดขยะมูลฝอยชุมชนเป็นหลัก และโครงการกำจัดขยะเพื่อผลิตไฟฟ้า เป็นวิธีการหนึ่งในการกำจัดขยะที่กำหนดไว้ตามข้อ ๑๒ ของประกาศกระทรวงมหาดไทย เรื่อง การจัดการมูลฝอย พ.ศ. ๒๕๖๐ ที่มุ่งเน้นในการกำจัดขยะให้หมดไป ประกอบกับยังคงมีปริมาณขยะที่เกิดขึ้นรายวันและตกค้างอีกเป็นจำนวนมาก ที่มีความจำเป็นต้องพัฒนาโครงการกำจัดขยะเป็นการเฉพาะ จึงไม่ควรนำวัตถุดิบอื่นมาอยู่ในโครงการขององค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น ประกอบกับการนำเชื้อเพลิง Biomass มาใช้จะขัดแย้งกับระเบียบของคณะกรรมการกำกับกิจการพลังงาน ที่กำหนดให้ใช้เชื้อเพลิงจากขยะเพียงอย่างเดียวรวมเป็นการกระทบต่อเทคโนโลยีที่จะใช้ที่ต้องปรับให้ใช้ประเภทเชื้อเพลิงอื่นด้วย รวมทั้งยังอาจจะเป็นปัญหาในการคิดค่า FiT - การจัดตั้งโรงไฟฟ้าชุมชนจากขยะ ต้องมีความเป็นหุ้นส่วนของชุมชนโดยใช้กองทุนหมู่บ้านซึ่งเป็นนิติบุคคลในการสร้างความเป็นหุ้นส่วนของชุมชน **ความเห็น** ปัจจุบันประกาศกระทรวงมหาดไทย เรื่อง การจัดการมูลฝอย พ.ศ. ๒๕๖๐ ลงวันที่ ๑๘ ตุลาคม พ.ศ. ๒๕๖๐ กำหนดให้องค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นเจ้าภาพ (Clusters) จะดำเนินการศึกษาความเหมาะสมของโครงการกำจัดขยะ ในการมอบหมายให้เอกชนดำเนินการหรือร่วมดำเนินการกำจัดมูลฝอยขององค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นโดยมีการกำหนดหลักเกณฑ์ วิธีการ และขั้นตอนไว้ โดยรายละเอียดหัวข้อการศึกษาและวิเคราะห์ข้อเสนอ กำหนดไว้ ๑๑ ข้อ ซึ่งมีเรื่องด้านประมาณการผลตอบแทนด้านต่าง ๆ อยู่แล้ว ซึ่งขึ้นอยู่กับผลการศึกษาขององค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นที่จะกำหนดให้เหมาะสมกับบริบทของพื้นที่ โดยคำนึงถึงประโยชน์ของรัฐและชุมชมเป็นหลักอยู่แล้ว การให้ชุมชนเข้าร่วมการดำเนินการจัดตั้งโรงไฟฟ้า เป็นหลักของโครงการโรงไฟฟ้าเพื่อเศรษฐกิจฐานรากของกระทรวงพลังงาน ซึ่งมุ่งเน้นการผลิตไฟฟ้าตามศักยภาพเชื้อเพลิงพลังงานสะอาดที่หาได้ในพื้นที่เพื่อผลิตไฟฟ้าใช้ในชุมชน

หน่วยงาน	ผลการพิจารณา/การดำเนินการของหน่วยงาน
	- การจัดตั้งโรงไฟฟ้าชุมชนจากขยะให้คำนึงถึงแนวทางการกำจัด ณ แหล่งกำเนิด (Treat On Site) ควรตั้งอยู่ในแหล่งขยะ (บ่อขยะ) ทั้งบ่อขยะเดิม และ/หรือบ่อขยะที่จะเกิดขึ้นใหม่ รวมทั้งกำหนดมาตรการบังคับ หรือมาตรการจูงใจในการคัดแยกขยะ **ความเห็น** ที่ตั้งโครงการควรเป็นพื้นที่ของบ่อขยะเดิม แต่ทั้งนี้ ขึ้นอยู่กับผลการศึกษาโครงการขององค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นที่ต้องพิจารณาปัจจัยอื่นๆที่เกี่ยวข้องประกอบด้วย ทั้งศักยภาพของบ่อขยะเดิม ในเรื่องขนาดพื้นที่ การขนส่งขยะขององค์ปกครองในกลุ่ม ระบบสายส่งไฟฟ้า รวมถึงการยอมรับของประชาชน - โรงไฟฟ้าขยะที่ตั้งในพื้นที่ชุมชน ควรเป็นโรงไฟฟ้าขยะชุมชนที่มีแนวทางและวัตถุประสงค์เช่นเดียวกับโรงไฟฟ้าชุมชนจากพลังงานทดแทนเพื่อเศรษฐกิจฐานราก **ความเห็น** เนื่องจากโรงไฟฟ้าขยะชุมชน มีวัตถุประสงค์ในการกำจัดขยะให้มีประสิทธิภาพและหมดไป ซึ่งอยู่ในอำนาจหน้าที่ขององค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นตามกฎหมาย ไม่ใช่เพื่อวัตถุประสงค์ในการหาแหล่งพลังงาน หรือเพื่อกระตุ้นเศรษฐกิจ ดังนั้น โรงไฟฟ้าขยะ ซึ่งเป็นการร่วมกันแก้ไขปัญหาขององค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น และองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นทุกแห่งมีการรวมกลุ่ม Clusters จึงควรเป็นการร่วมดำเนินการระหว่างองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นกับเอกชน เพื่อองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นจะได้มีส่วนในการบริหารและควบคุมโครงการตามสัญญา ประกอบกับปัญหาการจัดการขยะ เป็นปัญหาในเชิงพื้นที่ ต้องมีการบริหารจัดการที่เกี่ยวข้องกับหลายภาคส่วนในพื้นที่ ทั้งส่วนราชการ ภาคเอกชน และชุมชน ดังนั้น ต้องมีกลไกอื่นในการสนับสนุนการดำเนินงาน เช่น คณะกรรมการจัดการสิ่งปฏิกูลและมูลฝอยจังหวัดเป็นต้น จึงแตกต่างกับการดำเนินงานของโรงไฟฟ้าชุมชนจากพลังงานทดแทนเพื่อเศรษฐกิจฐานราก - จัดตั้งโครงการนำร่อง “ศูนย์บริหารขยะและโรงไฟฟ้าขยะชุมชนเบ็ดเสร็จจังหวัด” จำนวน ๑ - ๒ แห่ง **ความเห็น** เนื่องจากในปัจจุบันการแก้ไขปัญหาขยะของประเทศ ได้ดำเนินการเป็นไปตามแนวทางที่คณะรัฐมนตรีมีมติเห็นชอบ เมื่อวันที่ ๑๖ มิถุนายน ๒๕๕๘ แล้ว และมีการรวมกลุ่มพื้นที่ในการจัดการมูลฝอย (Clusters) ขององค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นแล้ว จำนวน ๒๖๒ กลุ่ม และมีการศึกษาความเหมาะสมโครงการกำจัดขยะขององค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นเจ้าภาพมาอย่างต่อเนื่อง โดยปัจจุบัน มีโครงการโรงไฟฟ้าขยะขององค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นร่วมกับเอกชน ที่เป็นโครงการนำร่อง (Quick Win Projects) จำนวน ๑๑ โครงการ กำลังการผลิตไฟฟ้ารวม ๘๔.๐๔ MW ซึ่งอยู่ระหว่างก่อสร้าง และยังมีโครงการที่ได้รับความเห็นชอบจากกระทรวงมหาดไทย จำนวน ๒๐ โครงการ กำลังการผลิตไฟฟ้ารวม ๑๙๑.๘ MW และโครงการอยู่ระหว่างการพิจารณาของคณะกรรมการกลางจัดการสิ่งปฏิกูลและมูลฝอยจำนวน ๘ โครงการ กำลังการผลิตไฟฟ้ารวม ๘๖.๕ MW - รายละเอียดในการดำเนินการต่าง ๆ อาทิ การจัดตั้งศูนย์ฯ อำนาจหน้าที่ของศูนย์ฯ ระเบียบการปฏิบัติของศูนย์ฯ และ/หรือ การปรับแก้กฎหมาย และระเบียบต่าง ๆ จะดำเนินการในขั้นตอนการขอจัดตั้งโครงการนำร่อง “ศูนย์บริหารขยะและโรงไฟฟ้าขยะชุมชนเบ็ดเสร็จจังหวัด” ได้หลังจากรายงานผลการศึกษาฯ ฉบับนี้ได้รับอนุมัติให้ดำเนินการได้ต่อไป **ความเห็น** กระทรวงมหาดไทยได้ดำเนินการแล้วมาอย่างต่อเนื่อง ในการสนับสนุนองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นได้ดำเนินการตามอำนาจหน้าที่ตามกฎหมายในการเก็บ ขน และกำจัดขยะ ทั้งการปรับปรุงระเบียบ กฎหมายต่าง ๆ เพื่อให้การแก้ไขปัญหาต่าง ๆ ได้รวดเร็วขึ้น และสร้างกลไกในการช่วยเหลือ สนับสนุน องค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น โดยแต่งตั้งคณะกรรมการจัดการสิ่งปฏิกูลและมูลฝอยจังหวัด ซึ่งประกอบด้วยผู้ว่าราชการจังหวัด และส่วนราชการที่เกี่ยวข้อง ในการช่วยเหลือ แนะนำ องค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นในการบริหารจัดการขยะในพื้นที่

หน่วยงาน	ผลการพิจารณา/การดำเนินการของหน่วยงาน
กระทรวงพลังงาน	<u>ข้อเสนอแนะ</u> **๑. ด้านนโยบาย** เห็นด้วยกับข้อเสนอแนะในการสร้างจิตสำนึกให้ประชาชนคัดแยกขยะตั้งแต่ต้นทาง ซึ่งจะทำให้สามารถนำขยะแต่ละประเภทไปกำจัดได้อย่างเหมาะสม และการดำเนินการจัดตั้งโรงงานกำจัดขยะที่มีพลังงานเป็นผลพลอยได้ปัจจุบันประสบปัญหาหลายประการ เช่น การต่อต้านจากประชาชน ต้นทุนสูง เนื่องจากต้องนำเข้าเทคโนโลยีจากต่างประเทศและมีการติดตั้งระบบควบคุมมลพิษ อีกทั้งขั้นตอนและการก่อสร้างโรงไฟฟ้าต้องใช้เวลานาน เป็นต้น ดังนั้นจากข้อเสนอแนะดังกล่าว กระทรวงพลังงานเห็นสอดคล้องกับแนวคิดให้เอกชนเป็นผู้ดำเนินการร่วมลงทุน เนื่องจากมีความเห็นว่าในการที่รัฐดำเนินการเองเป็นรูปแบบที่ภาครัฐจะต้องลงทุนทั้งหมด อาจไม่ประสบความสำเร็จและไม่ยั่งยืนเพราะเป็นระบบราชการ ที่ต้องเป็นไปตามระเบียบราชการ โรงไฟฟ้าชุมชนจากเชื้อเพลิงขยะเป็นแนวคิดที่ดี ที่เป็นการส่งเสริมให้ชุมชนมีการบริหารจัดการขยะที่เป็นระบบ สร้างรายได้ (รายได้จากการเป็นหุ้นส่วนของโรงไฟฟ้าในพื้นที่) มีส่วนร่วมในการกำหนดความต้องการของชุมชน ซึ่งจะช่วยลดการคัดค้านของชุมชนได้ รูปแบบการดำเนินโครงการ คณะกรรมการบริหารนโยบายพลังงาน (กบง.) ในการประชุมครั้งที่ ๒๗/๒๕๖๑ (ครั้งที่ ๗๔) เมื่อวันที่ ๒๔ ธันวาคม ๒๕๖๑ มีมติเกี่ยวกับข้อกำหนดพื้นที่ตั้งโครงการโรงไฟฟ้าขยะของผู้ผลิตไฟฟ้าเอกชนรายเล็ก (SPP) โดยเห็นชอบการปรับปรุงเงื่อนไขการรับซื้อไฟฟ้าจากขยะชุมชนในรูปแบบ FiT สำหรับ SPP ให้สถานที่ตั้งโรงไฟฟ้าเป็นกรรมสิทธิ์ขององค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น (อปท.) หรือองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นรูปแบบพิเศษ (อปท.รูปแบบพิเศษ) หรือเอกชน โดยมีแนวทางการดำเนินโครงการกำจัดขยะมูลฝอยเพื่อผลิตกระแสไฟฟ้า ดังนี้ (๑) กรณีมีรูปแบบการลงทุนแบบ BOT (Build Operate and Transfer) และ BOOT (Build Own Operate and Transfer) ให้ดำเนินการโครงการในที่ดินที่เป็นกรรมสิทธิ์ของ อปท. หรือ อปท.รูปแบบพิเศษ (๒) กรณีมีรูปแบบการลงทุนแบบ BOO (Build Own and Operate) ให้ดำเนินการโครงการในที่ดินที่เป็นกรรมสิทธิ์ของเอกชน โดยการดำเนินโครงการกำจัดขยะมูลฝอยเพื่อผลิตกระแสไฟฟ้าให้พิจารณารูปแบบการลงทุนในแบบ BOT เป็นลำดับแรก หากไม่สามารถดำเนินโครงการในที่ดินที่เป็นกรรมสิทธิ์ของ อปท. หรือ อปท.รูปแบบพิเศษได้แล้ว จึงพิจารณารูปแบบการลงทุนในแบบ BOO อย่างไรก็ตามในการดำเนินการจัดตั้งโรงงานกำจัดขยะที่มีพลังงานเป็นผลพลอยได้ปัจจุบันประสบปัญหาหลายประการ เช่น การต่อต้านจากประชาชน ต้นทุนสูง เนื่องจากต้องนำเข้าเทคโนโลยีจากต่างประเทศและมีการติดตั้งระบบควบคุมมลพิษ อีกทั้งขั้นตอนและการก่อสร้างโรงไฟฟ้าต้องใช้เวลานาน เป็นต้น ดังนั้นจากข้อเสนอแนะดังกล่าวกระทรวงพลังงาน เห็นสอดคล้องกับแนวคิดให้เอกชนเป็นผู้ดำเนินการร่วมลงทุน เนื่องจากมีความเห็นว่าในการที่รัฐดำเนินการเองเป็นรูปแบบที่ภาครัฐจะต้องลงทุนทั้งหมด อาจไม่ประสบความสำเร็จและไม่ยั่งยืนเพราะเป็นระบบราชการ ที่ต้องเป็นไปตามระเบียบราชการ ชุมชนจะได้รับผลประโยชน์จากกองทุนพัฒนาไฟฟ้า ซึ่งนำไปพัฒนาพื้นที่รอบโรงไฟฟ้าได้ซึ่งควรมีการพิจารณาจัดสรรการใช้เงินจากกองทุนฯ เพื่อสร้างประโยชน์ให้กับชุมชนอย่างแท้จริง

หน่วยงาน	ผลการพิจารณา/การดำเนินการของหน่วยงาน
	๒. ข้อเสนอด้านเทคโนโลยี การเลือกใช้เทคโนโลยีจะต้องเหมาะสมกับรูปแบบขยะที่จะกำจัดและมีขนาดที่เหมาะสมตามบริบทของแต่ละพื้นที่ ที่ทำให้การจัดการขยะเป็นมิตรกับสิ่งแวดล้อม และเป็นประโยชน์ต่อภาครัฐและภาคประชาชนของชุมชนในพื้นที่ **๓. ข้อเสนอด้านสังคม** โรงไฟฟ้าชุมชนจากขยะ จะต้องทำให้ชุมชนมีรายได้จากการเป็นเจ้าของโรงไฟฟ้า และลดภาระค่าใช้จ่ายของชุมชน เกิดการสร้างงาน สร้างอาชีพ และสร้างความเข้มแข็งในชุมชน ส่งเสริมให้ชุมชนมีส่วนร่วมในการผลิต ใช้ และจำหน่ายไฟฟ้า อย่างยั่งยืน ชุมชนมีส่วนร่วมเป็นเจ้าของโรงไฟฟ้า สร้างความมั่นคงระบบไฟฟ้าในพื้นที่ ลดภาระการลงทุนของภาครัฐในการสร้างระบบส่ง และระบบจำหน่ายไฟฟ้า รวมถึงเป็นการสร้างการยอมรับของชุมชนในการพัฒนาโครงการโรงไฟฟ้าของประเทศ และชุมชนจะได้รับผลประโยชน์จากกองทุนพัฒนาไฟฟ้า ซึ่งนำไปพัฒนาพื้นที่รอบโรงไฟฟ้าได้ซึ่งควรมีการพิจารณาจัดสรรการใช้เงินจากกองทุนฯ เพื่อสร้างประโยชน์ให้กับชุมชนอย่างแท้จริง **๔. ข้อเสนอด้านหน่วยงานที่เกี่ยวข้อง** ควรนำความเห็นของกระทรวงมหาดไทย กระทรวงพลังงาน และหน่วยงานที่เกี่ยวข้องในการจัดตั้ง “ศูนย์บริหารขยะและโรงไฟฟ้าขยะชุมชนเบ็ดเสร็จจังหวัด” มาพิจารณาก่อนดำเนินการ **<u>มาตรการดำเนินการ</u>** การจัดตั้ง “ศูนย์บริหารขยะและโรงไฟฟ้าขยะชุมชนเบ็ดเสร็จจังหวัด” ในทุกจังหวัด โดยเป็นการบูรณาการร่วมกันของหน่วยงานที่เกี่ยวข้อง จะซ้ำซ้อนกับคณะกรรมการจัดการสิ่งปฏิกูลและมูลฝอยจังหวัดที่มีอยู่ในปัจจุบัน ซึ่งมีหน้าที่พิจารณาและกลั่นกรองโครงการในการจัดการสิ่งปฏิกูลและมูลฝอยขององค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น หรือที่มอบหมายให้เอกชน หรือร่วมดำเนินการกับภาคเอกชนหรือราชการส่วนท้องถิ่นอื่นให้เป็นไปตามหลักเกณฑ์และวิธีการที่กำหนดของประกาศกระทรวงมหาดไทย และหน้าที่อื่นที่เกี่ยวข้องกับการเสนอแนะการจัดทำแผนงานโครงการจัดการสิ่งปฏิกูลและมูลฝอยขององค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น ปัจจุบันการบริหารจัดการขยะอยู่ภายใต้อำนาจหน้าที่ของกระทรวงมหาดไทย โดยต้องดำเนินการตามพระราชบัญญัติรักษาความสะอาดและความเป็นระเบียบเรียบร้อยของบ้านเมือง พ.ศ. ๒๕๖๐ ทั้งนี้ การดำเนินการตามข้อเสนอรายงานการศึกษาของคณะกรรมาธิการการพลังงานในการออกมาตรการเร่งด่วนหรือแก้ไขกฎระเบียบที่เกี่ยวข้อง ควรมีการประชุมหารือร่วมระหว่างกระทรวงมหาดไทย กระทรวงพลังงาน และหน่วยงานอื่น ๆ ที่เกี่ยวข้อง เพื่อพิจารณาว่ามีประเด็นที่จำเป็นต้องออกมาตรการเร่งด่วนหรือแก้ไขกฎระเบียบในด้านใดบ้าง ข้อเสนอให้การบริหารจัดการโรงไฟฟ้าขยะให้สามารถใช้เชื้อเพลิง Biomass ได้ ในกรณีไม่สามารถจัดหาหรือขาดแคลนขยะ ณ ห้วงเวลาหนึ่ง การบริหารจัดการดังกล่าวจะขัดแย้งกับระเบียบการรับซื้อไฟฟ้าจากพลังงานหมุนเวียนที่กำหนดให้ใช้ประเภทของเชื้อเพลิงเพื่อผลิตไฟฟ้าตามมาตรการส่งเสริมการรับซื้อไฟฟ้าจากพลังงานหมุนเวียน (Feed in Tariff) ที่ได้รับการสนับสนุน โดยอัตรา FiT จะแตกต่างกันไปตามประเภทของพลังงานทดแทน แต่สามารถใช้เชื้อเพลิงเสริมในขั้นตอนการเริ่มต้นเดินระบบได้ไม่เกินร้อยละ ๑๕ และหากอนุญาตให้ใช้เชื้อเพลิงร่วมกันหลายประเภท จะทำให้มีปัญหาด้านการติดตามตรวจสอบการดำเนินงานว่ามีการใช้เชื้อเพลิงตามที่ได้กำหนดสัดส่วนระหว่างชีวมวลและขยะจริงหรือไม่

หน่วยงาน	ผลการพิจารณา/การดำเนินการของหน่วยงาน
	ข้อเสนอให้การจัดตั้งโรงไฟฟ้าชุมชนจากขยะต้องมีความเป็นหุ้นส่วนของชุมชนโดยใช้กองทุนหมู่บ้านซึ่งเป็นนิติบุคคลในการสร้างความเป็นหุ้นส่วนของชุมชนและควรเป็นโรงไฟฟ้าขยะชุมชนที่มีแนวทางและวัตถุประสงค์เช่นเดียวกับโรงไฟฟ้าชุมชนจากพลังงานทดแทนเพื่อเศรษฐกิจฐานรากนั้นเนื่องจากโครงการโรงไฟฟ้าชุมชนเพื่อเศรษฐกิจฐานรากของกระทรวงพลังงานกำหนดให้ใช้ชีวมวลก๊าซชีวภาพเป็นเชื้อเพลิงในการผลิตไฟฟ้ารวมถึงชุมชนเข้าร่วมลงทุนโดยถือหุ้นบุริมสิทธิ์ร้อยละ ๑๐-๔๐ ชุมชนจึงสามารถได้รับส่วนแบ่งรายได้จากการขายเชื้อเพลิงและจากการจำหน่ายไฟฟ้า แต่กรณีโรงไฟฟ้าขยะขยะมูลฝอยที่นำมาใช้เป็นเชื้อเพลิงเป็นความรับผิดชอบขององค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น (อปท.) ซึ่งมีหน้าที่ในการจัดการขยะที่เกิดขึ้นอีกทั้งปัจจุบันการสร้างโรงไฟฟ้าขยะต้องทำตามประกาศของกระทรวงมหาดไทยที่มอบหมายให้องค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น (อปท.) จัดทำข้อเสนอโครงการให้คณะกรรมการจัดการสิ่งปฏิกูลและขยะมูลฝอยจังหวัดคณะกรรมการกลั่นกรองโครงการกำจัดมูลฝอยและคณะกรรมการกลางจัดการสิ่งปฏิกูลและมูลฝอยพิจารณาก่อนเสนอโครงการให้รัฐมนตรีว่าการกระทรวงมหาดไทยให้ความเห็นชอบดังนั้นกรณีโรงไฟฟ้าขยะจึงไม่สามารถดำเนินการตามเงื่อนไขเดียวกับกับโรงไฟฟ้าชุมชนเพื่อเศรษฐกิจฐานรากของกระทรวงพลังงานได้ ทั้งนี้โครงการโรงไฟฟ้าขยะนั้นชุมชนจะได้รับผลประโยชน์จากการจ่ายเงินเข้ากองทุนพัฒนาไฟฟ้าของโรงไฟฟ้าอยู่แล้ว ข้อเสนอให้จัดตั้งโครงการนำร่อง“ ศูนย์บริหารขยะและโรงไฟฟ้าขยะชุมชนเบ็ดเสร็จจังหวัด” จำนวน ๑-๒ แห่ง จะซ้ำซ้อนกับคณะกรรมการจัดการสิ่งปฏิกูลและมูลฝอยจังหวัดที่มีอยู่ในปัจจุบัน ข้อเสนอให้ปรับแก้กฎหมายกฎและระเบียบต่าง ๆ ควรมีการประชุมหารือร่วมระหว่างกระทรวงมหาดไทยกระทรวงพลังงานและหน่วยงานอื่น ๆ ที่เกี่ยวข้อง
กระทรวงทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อม	<u>**ข้อเสนอแนะ**</u> **๑. ด้านนโยบาย** การบริหารจัดการขยะของประเทศ ควรใช้รูปแบบการเป็นหุ้นส่วนระหว่างภาครัฐ ภาคเอกชน และภาคประชาชน รวมทั้งการตั้งศูนย์บริหารขยะแบบเบ็ดเสร็จจังหวัดเป็นทางเลือกที่เหมาะสม สำหรับแนวคิดการจัดการขยะในรูปแบบโรงไฟฟ้าขยะนั้นเป็นทางเลือกที่เหมาะสมกับจังหวัดที่มีความพร้อม มีศักยภาพ และปริมาณขยะมากเพียงพอ จังหวัดที่ความหนาแน่นของประชากรปานกลางอาจเลือกใช้การจัดการขยะในลักษณะอื่น เช่น การฝังกลบ เตาเผา โดยแบ่งเป็นกลุ่ม Cluster และสำหรับจังหวัดที่มีประชากรหนาแน่นน้อยอาจเลือกใช้การจัดการคัดแยกที่ต้นทางตามหลัก 3R สรุป การบริหารจัดการขยะแบ่งเป็น ๓ กลุ่ม ดังนี้ กลุ่มที่ ๑ บริหารจัดการขยะในรูปแบบโรงไฟฟ้าจากขยะ (สำหรับเมืองหลัก เมืองท่องเที่ยว) กลุ่มที่ ๒ จัดการขยะโดยวิธี Landfill หรือเตาเผา ควบคู่กับการจัดการขยะที่ต้นทางตามหลัก 3R และใช้หลัก Circular economy (สำหรับพื้นที่กึ่งเมือง จังหวัดที่มีประชากรหนาแน่นปานกลาง) กลุ่มที่ ๓ จัดการขยะที่ต้นทาง ตามหลัก 3R ควบคู่กับการใช้หลัก Circular economy (สำหรับพื้นที่ชนบท จังหวัดที่มีประชากรหนาแน่นน้อย) (๑) เห็นด้วยกับการมีศูนย์บริหารจัดการขยะแบบเบ็ดเสร็จของจังหวัด ซึ่งเป็นหน่วยงานจัดการในภาพรวมของจังหวัดและมีการแบ่งปันผลประโยชน์ให้กับชุมชนในรูปแบบต่าง ๆ

หน่วยงาน	ผลการพิจารณา/การดำเนินการของหน่วยงาน
	(๒) เห็นด้วยกับการส่งเสริมการปลูกจิตสำนึกของประชาชนและการจัดการขยะต้นทาง ซึ่งกระทรวงทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อมโดยกรมควบคุมมลพิษจะสนับสนุนเทคนิควิชาการในการเพิ่มประสิทธิภาพการดำเนินงานด้าน 3R กับการจัดการขยะให้กับองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นและหน่วยงานที่เกี่ยวข้องเพื่อขยายองค์ความรู้ไปสู่ชุมชน และแหล่งกำเนิดขยะที่สำคัญ เช่น โรงเรียน โรงแรม สำนักงาน ห้างสรรพสินค้า โดยการพัฒนาและเผยแพร่องค์ความรู้ด้าน 3R ในทุกรูปแบบ เช่น การจัดทำคู่มือเอกสารเผยแพร่การฝึกอบรมให้ความรู้แก่ภาครัฐ ผู้ประกอบการและผู้ที่เกี่ยวข้อง รวมทั้งสนับสนุนงบประมาณ วัสดุอุปกรณ์ที่จำเป็นในการดำเนินกิจกรรม 3R ผ่านทางกองทุนสิ่งแวดล้อม เป็นต้น (๓) เห็นด้วยกับการให้เอกชนเข้าร่วมกรณีเอกชนสามารถจัดหาพื้นที่เพื่อบริหาร จัดการขยะในรูปแบบการเป็นหุ้นส่วนระหว่างรัฐและเอกชน ทั้งนี้ การให้เอกชนเข้าร่วมดำเนินการกำจัดขยะ ควรเน้นรูปแบบ Build- Own -Operate (BOO) เพื่อลดภาระการกำจัดขยะในระยะยาวและการบริหารจัดการสินทรัพย์ที่โอนย้ายกลับมาเป็นของรัฐภายหลังสิ้นสุดสัญญา **๑. ด้านเทคโนโลยี** เห็นด้วยกับข้อเสนอฯ ซึ่งกระทรวงทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อมโดยกรมควบคุมมลพิษได้ออกประกาศกรมควบคุมมลพิษ ณ วันที่ ๒๒ กันยายน ๒๕๖๑ เรื่อง แนวทางการพิจารณาคัดเลือกรูปแบบเทคโนโลยีจัดการขยะมูลฝอยที่เหมาะสม สำหรับองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น เพื่อใช้เป็นข้อพิจารณาขั้นต้นในการคัดเลือกเทคโนโลยีการจัดการขยะให้มีประสิทธิภาพสอดคล้องกับสภาพปัญหาและขีดความสามารถในการดำเนินการของท้องถิ่น **๑. ด้านสังคม** เห็นด้วยกับข้อเสนอ โดยอาจให้ชุมชนเข้ามามีส่วนร่วมในรูปแบบการเป็นหุ้นส่วนระหว่างภาครัฐ ภาคเอกชน และภาคประชาชน เพื่อให้เกิดผลประโยชน์ร่วมกันของผู้มีส่วนได้ส่วนเสียและความยั่งยืนของโครงการ อย่างไรก็ตามปัจจุบันยังไม่มีกฎหมายหรือระเบียบในการเสนอผลตอบแทนหรือการชดเชยให้กับระชาชนที่อาจได้รับผลกระทบจากการดำเนินการของโรงไฟฟ้าที่กำลังการผลิตน้อยกว่า ๖ เมกะวัตต์ และระบบจำกัดขยะโดยรอบบริเวณและเห็นควรให้หน่วยงานที่เกี่ยวข้องผลักดันต่อไป <u>มาตรการดำเนินการ</u> ๑. ควรมีการศึกษาเพิ่มเติมแนวการจัดตั้ง " ศูนย์บริหารขยะและโรงไฟฟ้าขยะชุมชนเบ็ดเสร็จจังหวัด" เพื่อให้เป็นศูนย์บูรณาการเบ็ดเสร็จ ณ จุดเดียวอย่างมืออาชีพ (Best Service Center : BSC) โดยอาจพิจารณาใช้รูปแบบคณะกรรมการระดับจังหวัดเดิม แต่ปรับแก้โครงสร้างและอำนาจหน้าที่ครอบคลุมวัตถุประสงค์ด้านการจัดการขยะแบบปกติและการใช้ประโยชน์ด้านพลังงาน ๒. โรงไฟฟ้าขยะอาจใช้เชื้อเพลิง Biomass ได้ แต่ต้องขึ้นอยู่กับเทคโนโลยีที่ใช้ค่าความร้อนที่ต้องการและความสามารถในการเดินระบบให้สอดคล้องกับเชื้อเพลิงที่ใช้ ๓. เห็นด้วยกับที่ตั้งโรงไฟฟ้าชุมชนจากขยะควรตั้งอยู่ในแหล่งขยะ (บ่อขยะ) ทั้งบ่อขยะเดิมและ / หรือบ่อขยะที่จะเกิดใหม่ เพื่อลดการต่อต้านของประชาชน รวมทั้งกำหนดมาตรการบังคับหรือมาตรการจูงใจในการคัดแยกขยะ และพื้นที่ตั้งโรงไฟฟ้าต้องคำนึงถึงระยะห่างจากสายส่งเพื่อขายไฟฟ้าให้แก่การไฟฟ้าส่วนภูมิภาคได้ง่าย ถ้าอยู่ห่างจากสายส่งระยะไกลอาจเป็นการเพิ่มต้นทุน ๔. **โรงไฟฟ้า**ขยะชุมชนควรมีแนวทางและวัตถุประสงค์หลักเพื่อการจัดการขยะชุมชนโดยมีผลพลอยได้เป็นกระแสไฟฟ้า แต่อาจมีการแบ่ง**ปันผลประโยชน์ให้**กับชุมชนในลักษณะเดียวกับโครงการไฟฟ้าชุมชนจากพลังงานทดแทนเพื่อเศรษฐกิจฐานรากและเห็นด้วยที่ควรมีการจัดตั้งโครง**การนำร่อง "ศูนย์**บริหารขยะและโรงไฟฟ้าขยะชุมชนเบ็ดเสร็จจังหวัด" จำนวน ๑-๒ แห่ง ก่อนที่จะขับเคลื่อนนโยบายสู่การปฏิบัติทั่วประเทศ

หน่วยงาน	ผลการพิจารณา/การดำเนินการของหน่วยงาน
	๕. การจัดการขยะเพื่อนำมาเป็นเชื้อเพลิงต้องใช้เงินลงทุนจำนวนมากและขยะเป็นทรัพย์สินขององค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นการนำมาใช้ประโยชน์ต้องดำเนินการตามกฎหมายร่วมทุนที่มีต้นทุนการดำเนินการเพิ่มขึ้น โครงการจัดการขยะขนาดใหญ่ที่ร่วมลงทุนระหว่างรัฐ (ท้องถิ่น) กับเอกชน ต้องดำเนินการตามพระราชบัญญัติการให้เอกชนร่วมลงทุนในกิจการของรัฐ พ.ศ. ๒๕๓๕ ส่งผลให้การดำเนินการต้องใช้เวลานานและมีกฎระเบียบหลายอย่าง จึงอาจไม่เอื้อต่อการดำเนินการของผู้ประกอบการต่อเรื่องดังกล่าว ๖. การตั้งโรงไฟฟ้าจากขยะควรมีเป้าหมายด้านการจัดการขยะมากกว่าการผลิตไฟฟ้าเนื่องจากองค์ประกอบขยะของประเทศไทยอาจไม่เหมาะสมที่จะเป็นวัตถุดิบหลักสำหรับการผลิตพลังงานไฟฟ้า ๗. การส่งเสริมและสนับสนุนหลัก ๓R การลดการใช้ (Reduce) การใช้ซ้ำ (Reuse) การนำกลับมาใช้ใหม่ (Recycle) ควรมีการศึกษาเกี่ยวกับปริมาณขยะที่จะลดลงซึ่งอาจส่งผลต่อความยั่งยืนของโครงการโรงไฟฟ้าชุมชนจากขยะเพื่อความมั่งคงด้านพลังงานอย่างยั่งยืน ๘. องค์ประกอบขยะของประเทศไทยมีความชื้นสูงร้อยละ ๕๐-๖๐ ทำให้ต้องใช้พลังงานความร้อนสูงมากจึงควรสร้างความเข้าใจให้ชุมชนมีการคัดแยกเพื่อจำแนกประเภทขยะและนำขยะที่มีค่าพลังงานความร้อนสูงนำมาผลิตพลังงานไฟฟ้า โครงการโรงไฟฟ้าพลังความร้อนที่ใช้ขยะมูลฝอยเป็นเชื้อเพลิงที่มีกำลังการผลิตตั้งแต่ ๑๐ เมกะวัตต์ขึ้นไปตามประกาศกระทรวงทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อม เรื่องกำหนดโครงการกิจการหรือการดำเนินการซึ่งต้องจัดทำรายงานการประเมินผลกระทบสิ่งแวดล้อมและหลักเกณฑ์วิธีการและเงื่อนไขในการจัดทำรายงานการประเมินผลกระทบสิ่งแวดล้อมได้ยกเว้นให้โครงการโรงไฟฟ้าพลังความร้อนที่ใช้ขยะมูลฝอยเป็นเชื้อเพลิงที่มีกำลังผลิตตั้งแต่ ๑๐ เมกะวัตต์ขึ้นไปไม่ต้องจัดทำรายงานการประเมินผลกระทบสิ่งแวดล้อม แต่กรณีที่โครงการโรงไฟฟ้าฯ ดังกล่าวตั้งอยู่ใน ๑) พื้นที่ซึ่งคณะรัฐมนตรีมีมติเห็นชอบกำหนดให้เป็นพื้นที่ชั้นคุณภาพลุ่มน้ำชั้น ๑ และชั้น ๒ ๒) พื้นที่คุ้มครองสิ่งแวดล้อมตามประกาศกระทรวงทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อม ๓) พื้นที่ป่าอนุรักษ์เพิ่มเติมตามมติคณะรัฐมนตรี ๔) พื้นที่ชุ่มน้ำที่มีความสำคัญระหว่างประเทศ และ ๕) พื้นที่ซึ่งมีระดับสารมลพิษทางอากาศสูงขึ้นเกินกว่าร้อยละ ๘๐ ของค่ามาตรฐานคุณภาพอากาศในบรรยากาศโดยทั่วไปจะเป็นโครงการที่เข้าข่ายจะต้องจัดทำรายงานการประเมินผลกระทบสิ่งแวดล้อมเสนอให้สำนักงานนโยบายและแผนทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อมพิจารณาตามขั้นตอนเนื่องจากพื้นที่เหล่านั้นเป็นพื้นที่ที่มีความอ่อนไหวต่อผลกระทบสิ่งแวดล้อม
กระทรวงเกษตรและสหกรณ์	**<u>ข้อเสนอแนะ</u>** กระทรวงเกษตรและสหกรณ์ โดยกรมส่งเสริมการเกษตรเห็นด้วยกับข้อเสนอของคณะกรรมาธิการการพลังงาน ในการใช้ขยะจากชุมชนเป็นเชื้อเพลิงในการผลิตไฟฟ้าของโรงไฟฟ้าชุมชน ทั้งนี้ เห็นควรนำไปผนวกกับโครงการโรงไฟฟ้าชุมชนเพื่อเศรษฐกิจฐานรากของกระทรวงพลังงาน โดยกำหนดเป็นเงื่อนไขในการเข้าร่วมโครงการของผู้ผลิตไฟฟ้าขนาดเล็กมาก (Very Small Power Producer : VSPP) ขนาดไม่เกิน ๑๐ เมกกะวัตต์ (MV) **<u>มาตรการดำเนินการ</u>** การจัดตั้งศูนย์บริหารขยะและโรงไฟฟ้าขยะชุมชนเบ็ดเสร็จจังหวัด จะช่วยลดความล่าช้าในการดำเนินงานที่เกี่ยวกับการบริหารจัดการขยะเพื่อใช้เป็นเชื้อเพลิงของผู้ผลิตไฟฟ้าที่เข้าร่วมโครงการได้ แต่ควรพิจารณาองค์ประกอบของศูนย์ใหม่ โดยเป็นหน่วยงานที่กำกับและอนุญาตการดำเนินงานที่เกี่ยวกับการบริหารจัดการขยะ การบริหารจัดการโรงไฟฟ้า การกำกับควบคุมอนามัยและสิ่งแวดล้อม ภายในจังหวัด จึงจะเหมาสมกว่า

หน่วยงาน	ผลการพิจารณา/การดำเนินการของหน่วยงาน
กระทรวงอุตสาหกรรม	<u>ข้อเสนอแนะ</u> - ไม่มี - <u>มาตรการดำเนินการ</u> ตามข้อเสนอของคณะกรรมาธิการการพลังงานวุฒิสภา เรื่องความเป็นไปได้และกำหนดแนวทางบูรณาการการพัฒนาเพื่อให้เกิดโรงไฟฟ้าชุมชนจากขยะเพื่อความมั่นคงด้านพลังงานอย่างยั่งยืน การจัดตั้ง“ ศูนย์บริหารขยะและโรงไฟฟ้าขยะชุมชนเบ็ดเสร็จจังหวัด” ให้สามารถดำเนินการได้อย่างเป็นรูปธรรม รวดเร็วต่อเนื่องเป็นไปอย่างมีประสิทธิภาพและประสิทธิผลมีความจำเป็นจะต้องแก้ไขข้อกฎหมายและกฎระเบียบที่เกี่ยวข้องนั้นกระทรวงอุตสาหกรรมอยู่ระหว่างการแก้ไขกฎหมายเพื่อยกเลิกประเภทหรือชนิดของโรงงานลำดับที่ ๔๔ “ โรงงานผลิตพลังงานไฟฟ้า” มิให้อยู่ภายใต้บังคับของพระราชบัญญัติโรงงาน พ.ศ. ๒๕๓๕ เนื่องจากมีการกำกับดูแลตามพระราชบัญญัติการประกอบกิจการพลังงาน พ.ศ. ๒๕๕๐ อยู่แล้ว เพื่อให้สอดคล้องกับแผนยุทธศาสตร์การปฏิรูปประเทศด้านการบริหารจัดการพลังงานตามประกาศสำนักนายกรัฐมนตรีเรื่องการประกาศแผนปฏิรูปประเทศเพื่อปรับปรุงกระบวนการอนุญาตของหน่วยงานราชการให้มีความกระชับและลดระยะเวลาขั้นตอนที่ไม่จำเป็นและมีกระบวนการอนุญาตแบบเบ็ดเสร็จอย่างแท้จริง
กระทรวงสาธารณสุข	<u>ข้อเสนอแนะ</u> **๑. ด้านนโยบาย** เห็นด้วยกับข้อเสนอฯ ที่มุ่งเน้นให้ประชาชนมีการจัดการขยะตั้งแต่ต้นทาง โดยการคัดแยกขยะอย่างถูกต้อง **๒. ด้านเทคโนโลยี** เห็นด้วยกับข้อเสนอฯ ทั้งนี้ เทคโนโลยีที่เลือกใช้ต้องเหมาะสมกับบริบทพื้นที่แล้ว ยังต้องเป็นเทคโนโลยีที่เป็นมิตรกับสิ่งแวดล้อม โดยไม่ก่อให้เกิดผลกระทบต่อสิ่งแวดล้อมและสภาวะความเป็นอยู่ที่เหมาะสมกับการดำรงชีพของประชาชน <u>มาตรการดำเนินการ</u> เห็นด้วยกับมาตรการดำเนินงานฯ
สำนักงานคณะกรรมการส่งเสริมการลงทุน	<u>ข้อเสนอแนะ</u> **๑. ด้านนโยบาย** ๑.๑ การผลิตไฟฟ้าจากขยะ หรือเชื้อเพลิงจากขยะ สามารถให้การส่งเสริมการลงทุน โดยจะได้รับสิทธิประโยชน์ยกเว้นภาษีเงินได้นิติบุคคล ๘ ปี ในกรณีโครงการที่ได้รับสัมปทานที่เอกชนดำเนินการ และต้องโอนกรรมสิทธิ์กลับให้แก่รัฐ (Build Transfer Operate หรือ Build Operate Transfer) นั้น หน่วยงานของรัฐที่เป็นเจ้าของโครงการที่ประสงค์จะให้ผู้ได้รับสัมปทานได้รับสิทธิและประโยชน์การส่งเสริมการลงทุนจะต้องเสนอโครงการให้คณะกรรมการส่งเสริมการลงทุนพิจารณาตั้งแต่เริ่มต้นโครงการ ก่อนออกประกาศเชิญชวนเอกชนเข้าร่วมประมูล และในขั้นตอนประมูลจะต้องมีประกาศระบุโดยชัดเจนว่าเอกชนจะได้รับสิทธิและประโยชน์ใดบ้าง

ที่ มท ๐๒๑๑.๕/๑๕๖๑๗

กระทรวงมหาดไทย
ถนนอัษฎางค์ กรุงเทพฯ ๑๐๒๐๐

๘ ธันวาคม ๒๕๖๓

เรื่อง รายงานการพิจารณาศึกษา เรื่อง ความเป็นไปได้และกำหนดแนวทางบูรณาการการพัฒนาเพื่อให้เกิดโรงไฟฟ้าชุมชนจากขยะเพื่อความมั่นคงด้านพลังงานอย่างยั่งยืน

เรียน เลขาธิการคณะรัฐมนตรี

อ้างถึง หนังสือสำนักเลขาธิการคณะรัฐมนตรี ที่ นร ๐๕๐๓/๒๐๐๗๑ ลงวันที่ ๑ กรกฎาคม ๒๕๖๓

สิ่งที่ส่งมาด้วย แบบรายงานผลการพิจารณาและการดำเนินการตามข้อเสนอของคณะกรรมาธิการการพลังงาน วุฒิสภา

ตามที่สำนักเลขาธิการคณะรัฐมนตรีแจ้งให้กระทรวงมหาดไทยทราบว่า สำนักงานเลขาธิการวุฒิสภาได้เสนอรายงานการพิจารณาศึกษา เรื่อง ความเป็นไปได้และกำหนดแนวทางบูรณาการการพัฒนาเพื่อให้เกิดโรงไฟฟ้าชุมชนจากขยะเพื่อความมั่นคงด้านพลังงานอย่างยั่งยืนของคณะกรรมาธิการการพลังงาน วุฒิสภา ซึ่งรองนายกรัฐมนตรี (พลเอก ประวิตร วงษ์สุวรรณ) สั่งและปฏิบัติราชการแทนนายกรัฐมนตรีได้มีคำสั่งให้กระทรวงมหาดไทยเป็นหน่วยงานหลักรับรายงานพร้อมข้อสังเกตและข้อเสนอแนะของคณะกรรมาธิการดังกล่าวไปพิจารณาร่วมกับกระทรวงเกษตรและสหกรณ์ กระทรวงทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อม กระทรวงพลังงาน กระทรวงสาธารณสุข กระทรวงอุตสาหกรรม สำนักงานคณะกรรมการส่งเสริมการลงทุนและหน่วยงานอื่นที่เกี่ยวข้อง เพื่อพิจารณาศึกษาแนวทางและความเหมาะสมของข้อสังเกตและข้อเสนอแนะดังกล่าว และสรุปผลการพิจารณาหรือผลการดำเนินการเกี่ยวกับเรื่องดังกล่าว แล้วส่งให้สำนักเลขาธิการคณะรัฐมนตรีเพื่อนำเสนอคณะรัฐมนตรี นั้น

กระทรวงมหาดไทยขอรายงานผลการพิจารณาและการดำเนินการ ตามข้อเสนอของคณะกรรมาธิการ - การพลังงาน วุฒิสภา เรื่อง รายงานการพิจารณาศึกษา เรื่อง ความเป็นไปได้และกำหนดแนวทางบูรณาการการพัฒนาเพื่อให้เกิดโรงไฟฟ้าชุมชนจากขยะเพื่อความมั่นคงด้านพลังงานอย่างยั่งยืน รายละเอียดปรากฏตามสิ่งที่ส่งมาด้วย

จึงเรียนมาเพื่อโปรดพิจารณาดำเนินการต่อไป

ขอแสดงความนับถือ

พลเอก
(อนุพงษ์ เผ่าจินดา)
รัฐมนตรีว่าการกระทรวงมหาดไทย

สำนักงานปลัดกระทรวง
สำนักนโยบายและแผน
โทร./โทรสาร ๐ ๒๒๒๒ ๔๑๖๐

สำเนาถูกต้อง
(นายเกรียงศักดิ์ อารีรอบ)
นิติกร กองนิติธรรม

สำนักงานเลขาธิการวุฒิสภา
เลขรับ 720
วันที่ 27 ม.ค. 2564
เวลา 11.00 น.

ที่ นร ๐๕๐๓/ ๓๓๕๘

สำนักเลขาธิการคณะรัฐมนตรี
ทำเนียบรัฐบาล กทม. ๑๐๓๐๐

๒๖ มกราคม ๒๕๖๔

เรื่อง ผลการพิจารณารายงานการพิจารณาศึกษา เรื่อง ความเป็นไปได้และกำหนดแนวทางบูรณาการการพัฒนาเพื่อให้เกิดโรงไฟฟ้าชุมชนจากขยะเพื่อความมั่นคงด้านพลังงานอย่างยั่งยืน ของคณะกรรมาธิการการพลังงาน วุฒิสภา

เรียน เลขาธิการวุฒิสภา

อ้างถึง หนังสือสำนักงานเลขาธิการวุฒิสภา ที่ สว ๐๐๐๗/๒๑๐๕ ลงวันที่ ๕ มิถุนายน ๒๕๖๓

สิ่งที่ส่งมาด้วย สำเนาหนังสือกระทรวงมหาดไทย ที่ มท ๐๒๑๑.๕/๑๙๖๑๓ ลงวันที่ ๘ ธันวาคม ๒๕๖๓ และเอกสารประกอบ

ตามที่ได้ส่งรายงานการพิจารณาศึกษา เรื่อง ความเป็นไปได้และกำหนดแนวทางบูรณาการการพัฒนาเพื่อให้เกิดโรงไฟฟ้าชุมชนจากขยะเพื่อความมั่นคงด้านพลังงานอย่างยั่งยืน ของคณะกรรมาธิการการพลังงาน วุฒิสภา ไปเพื่อดำเนินการ นั้น

กระทรวงมหาดไทยได้เสนอผลการพิจารณารายงานการพิจารณาศึกษาเรื่องดังกล่าวมาเพื่อดำเนินการ ความละเอียดปรากฏตามสิ่งที่ส่งมาด้วย

คณะรัฐมนตรีได้มีมติเมื่อวันที่ ๒๖ มกราคม ๒๕๖๔ รับทราบผลการพิจารณารายงานการพิจารณาศึกษา เรื่อง ความเป็นไปได้และกำหนดแนวทางบูรณาการการพัฒนาเพื่อให้เกิดโรงไฟฟ้าชุมชนจากขยะเพื่อความมั่นคงด้านพลังงานอย่างยั่งยืน ของคณะกรรมาธิการการพลังงาน วุฒิสภา ตามที่กระทรวงมหาดไทยเสนอ และแจ้งให้สำนักงานเลขาธิการวุฒิสภาทราบต่อไป

จึงเรียนมาเพื่อโปรดทราบ ทั้งนี้ ได้แจ้งให้กระทรวงมหาดไทยส่งรายงานในเรื่องนี้จำนวน ๔๖๐ ชุด ให้สำนักงานเลขาธิการวุฒิสภาโดยตรงต่อไปแล้ว

ขอแสดงความนับถือ

(นายธีระพงษ์ วงศ์ศิวะวิลาส)
เลขาธิการคณะรัฐมนตรี

กลุ่มงานบริหารทั่วไป
รับที่ ๒๒/๒๕๖๔ วันที่ ๒๗ ม.ค. ๖๔
เวลา ๑๓.๒๕ ส่ง พรง.
สำนักการประชุม

กองนิติธรรม
โทร. ๐ ๒๒๘๐ ๙๐๐๐ ต่อ ๑๓๕๒ (เกรียงศักดิ์ฯ)
โทรสาร ๐๒๒๙๐ ๙๐๕๘ (D/แจ้งมติ ครม. รายงานผล ฯ/๐๐๗)

กลุ่มงานพระราชบัญญัติ
รับที่ ๒๗/๖๔
วันที่ ๒๗/ม.ค./๖๔
เวลา ๒๓.๓๐ น.

หน่วยงาน	ผลการพิจารณา/การดำเนินการของหน่วยงาน
	๑.๒. เห็นด้วยกับการเลือกใช้เทคโนโลยีที่เหมาะสม เนื่องจากมีปัจจัยหลายประการที่ต้องคำนึงถึง เช่น ปริมาณขยะที่มีในพื้นที่ องค์ประกอบของขยะ ความต้องการไฟฟ้าในพื้นที่ เป็นต้น ๑.๓. การตั้งโรงไฟฟ้าชุมชนจากขยะ จำเป็นต้องพิจารณาหรือให้ความสำคัญแก่จังหวัดที่มีความพร้อม ทั้งด้านปริมาณการใช้ไฟฟ้าภายในชุมชน และระบบสายส่งของการไฟฟ้าที่มีความพร้อม ตลอดจนความเพียงพอของขยะที่นำมาใช้เป็นเชื้อเพลิง <u>มาตรการดำเนินการ</u> ๑. การนำเชื้อเพลิง Biomass มาใช้แทนเชื้อเพลิงขยะในบางช่วงนั้น อาจจำเป็นต้องพิจารณาว่ามีความเหมาะสมหรือความเป็นไปได้ในเชิงเทคนิคหรือไม่เนื่องจากโรงไฟฟ้าอาจออแบบมาสำหรับใช้ขยะเป็นเชื้อเพลิงโดยเฉพาะ ๒. ในส่วนที่ของการให้ส่งเสริมการลงทุน สิทธิประโยชน์ที่จะได้รับจะแตกต่างกัน คือ สำหรับการผลิตไฟฟ้าจากเชื้อเพลิงขยะ (Refuse Derived Fuel) จะได้รับการยกเว้นภาษีเงินได้นิติบุคคล ๕ ปี ไม่จำกัดวงเงิน สำหรับการไฟฟ้าหรือพลังงานไฟฟ้าจากเชื้อเพลิงชีวมวล (ยกเว้นขยะหรือเชื้อเพลิงจากขยะ) จะได้รับการยกเว้น CIT ๘ ปี (จำกัดวงเงิน)